

LEMMENKYLIVETYKSET

Lemmenkylivetykset ovat olleet erityisesti savokarjalaisten naisten riittinä, jossa viritellään seksuaalisia tunteita. Tosin on huomattava, että myös miehillä on omat loitsunsa miehuullisuuden ja vetovoimaisuuden kohottamiseksi. Naisille sanalla lempi viitataan puoleensavetävyyteen, henkilökohtaiseen viehätysvoimaan, naimaonnoon ja yleensä osaan eli onneen, jota ajateltiin olevan rajallinen määrä.

Lemmennostatuksen sanoissa mainitaan lemmin synonyyminä kunnia "nouse lempi liehumaan, kunnia kukoistamaan". Kunnia tarkoittaa mainetta ja kuuluisuutta.

”Nostan lemmin liehumua,
kunnian kukoistamaa
tämän peipposen perällä,
tämän lapsen lanteille
yli kuuen kirkkokunnan,
yli kappelin kaheksan.”

”Nouse nyt kiihko kiimasuosta,
häkäpä häjyn nenästä!
Lepikosta lehmän kiihko,
tallihista orihin kiihko,
kiihko kissan kiukualta,
koiran kiihko kappelista,
lapsen pienen lattialta,
penikkaisens penkin alta.”

Hiitola (SKVR XIII3)

Lemmenkylivetyksillä on pyritty kohentamaan omaa henkilökohtaista viehätysvoimaa ja kohottamaan itsetuntoa. Lemmenkylivetyksen on nähty kuuluvan kansanlääkinnän, erityisesti kansanomaisen psykiatrian piiriin hyvinvointimatkailu: itsensä viehättäväksi ja voimaantumiseksi tunteminen kohottaa itsetuntoa ja sitä kautta edistää hyvinvointia ja terveyttä. Lemmenkylivetykset soveltuvat myös polttarituotteisiin, sillä lemennostatuksen avulla edistetään seksuaalista vetovoimaisuutta ja naimaonnoa - kylvetykset sopii siis myös vielä naimattomille osallisille.

Lemmenkylivetykseen kuuluu useita eri vaihteita: se toimii myös puhdistautumisriittinä, jonka avulla naimaonnoa parannetaan pesemällä ja vastomalla. Näin henkilö (yleensä nuori nainen) pääsee irti "lemmettomyydestä", joka rinnastuu kansanomaisen tautiopin kiirihin eli pahantahtoisten ihmisten kateellisuuden aiheuttamiin sairauksiin.

LEMMENKYLVEITYKSET

Lemmenkylvetyksen yhteydessä pestään naisen "hiukset heloittamaa, poskeis punoittamaa" niin, että hän "kullalta kuultas, hoppeelta hohtas". Nainen kylvetetään hyväntuoksuiseksi:

... että haisis havulle,
kattaille katkuais
metän ilveksen iholle,
metän miehen untuville.

Ketä tahansa ei sulhaseksi hyväksytä:

... tuo kiima toista miestä,
jonka sormukset sopisi
ja joka ei ole viinan juoja
eikä tupakan syöjä,
tuo räätälit, tuo suutarit,
tuo herrat sekä narrit,
kilpaa heitä kiiättele,
suo hänen saata kaikista paras,
jolla on kasvot kullan karvat,
vaatteet hopian heliset.

Kyläkunnassa on "lemmenlyöjiä". Mm. Pielavedellä on useita. Sauna lämmitettiin "naaraskoivun" puupilkkeillä, vesi tuotiin "päivän näkemättömästä" (varjoisasta lähteestä), vasta kolmen verotalon maalta. Taiottava vietiin saunaan, taikoja meni mukana. Lavalla kylvettiin, taikoja hakkasi vastalla sanoen: "Lyön lempeä, kylven lämpöä!" Sitten lattialle. Taiottava pantiin seisomaan vuoroin toisella, vuoroin toisella jalalla; jalkaa muuttaissa taikoja heitii vettä kapasta, jonka pohjassa oli "kuva" ja aina sanoi: "Nosta jalkaa, nosta toista, kohta tulee sulhasia!"

Jos tahtoi saada tietää, minkälainen oli tuleva sulhanen, oli tultava illalla taikojan luo, että hän yöllä näki sen ja aamulla kertoi saunatessa sulhasen. Jos ei sulhasta kuulunut, oli tyttö pilattu pahanhajuisiksi. Se autettiin tulella. Tehtiin rovio kahden kallion väliin; "siihen mesiheiniä ja kallionmakeisia" heitettiin. Tytön piti hypätä kolmesti yli ja loihtija luki: "Hyppää yli, hakkaa tuli, hyvä haju sulhasen nenään!"

Pielavesi (SKVR VI2)

